

صاحب و محرری: ح. یوسف شناسی

آبونه شرائطی:

بولغارستان ایچون سنه لکی ۱۰۰،

آلتی آیلنی ۶۰ لفر

خارج ایچون سنه لکی ۲۰۰،

آلتی آیلنی ۱۰۰ لفر

آبونه بدل پشیندر

آدرس: عثمان بازارنده (انتباه) اداره خانه سی

نسخه می: ۴ لفر

انتباه

مدیر مسئول: بصری

مسلمکزه موافق یازیلر مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدلمه یازیلر اعاده اولونماز.
مکتوبلر و باجمله ارسالات مدیریت نامنه
کوندرملی و امضار او قوناقلی اولمیلدر

В-КЪ „ИНТИБАХЪ“
(Събуждане)

гр. О.-Пазаръ 1 бр. 4 лева.

(اسکی نسخه ل ۸ لفر)

اون بش کونده بر نشر اولنور مستقل مسلمان غزته سیدر

(آدرس تبدیلی ۵ لفر)

год. 1 брой 10

جمعه ۲۷ نisan ۱۹۲۸ — ۶ ذی القعدة ۱۳۴۶

رنجی سنه — صانی ۱۰

هر کونک مسئله سی

هجرت

بهوده ذهن یورمالم، روم ایلی تورکنک بو حرکتی
شهوره عقل و منطقه مستند دکل، بلکه، غلط حسدن،
ضالات فکریه دن، یعنی (وطن) فکری یاکش آلامقندن
متولد برحالتدر.

زده کیمدیورسکیز، دوغدیغکز، بیودیککیز یرلر،
بوتون اجدادکیزی، بوتون سهدوکلریکیزی کومدییککیز بو
طوپراقلر، منارلرند (حی علی الفلاح) صداری اهتزاز
ایدن بو جامعلری آغوشنده طاشیان شو کویلر و قصبلر،
تورک تاریخک، تورک آثارینک نیجه خاطرلرینی یاشاتان
سحرار سزک وطنکیز دکل!...

یوقسه وطن، انسانک دوغدیغی، آتی، کیمکی، قاتی
تشکیل ایدن مادهلری طوپراغندن و هواسندن آلدیغی، تام
بر حریت وجدانیه ایله آیین دینینی سرستجه اجراء، بوتون
انسانی و مدنی حقلرینی استیفا ایده بیلدیکی واک نهایت منافی
احترام هر درلو مداخله دن آمین اولاراق سینه سنده اجدادی
کی کندیکنده بر (مدفن ابدی) اتخا ایده یله جکی بوتون
عرفنک و تاریخک اوزرنده خاطراتی یاشایان طوپراق دکل!...
بو ایسه، (روم ایلی) تورکه بر کره دکل، بیک کره
(وطن) اولمشدر.

میتولوژی دورنده کی تورکک وطنی محدود دکلدی،
چین دکنزدن بحر حرزه، هالایا طاغلرندن سیریا یله قدر اولان
واسع منطقه ده، آبیانک ستیلرند اولو سردارلر و خاقانلر
قومانداسنده قسراق صرتمده، قلیجی بلند قالقانی آلدند
حیوانلرینی اوتلاناچق مرعا، نالان ایده جک معموره آراوردی.
هر ابتدائی ملت کی اونک ایچونده اوکون (وطن) یالکیز

یازم عصر دنبری روم ایلی تورکنه مسلط اولان هجرت
خسته لقی طونه بویارندن باشلایارق تدریجا آردا قییلرینه قدر
سرایت ایتشدی.

فقط، بو خسته لقی اصل حکمنی بکی یرلرده شیمدی
اجرا ایدیور.

بولغارستان تورکنه، بشیوزسنه دنبری اجدادینک یاشادیغی
آتار طوپراغی، اوز یرلرینی ترک ایتدیره رک هواسی،
صوبی، شرائط حیاتیه سی، اقلیمی اعتباریله آزچوق فرقی
اولان دیگر مملکتلره قیش قیامت دیمکسزین چیریل چپلاق
جان آتدیرسور!...

روم ایلی تورکی اجدادینک طوپراغنده، دوغدیغی،
بوودیکی یرلرده، قوشدیغی، کزیندیکی قیرلرده، بوتون
سودکلرینک و بوتون ارواح کدشته سنک مقبرلرینی سینه سنده
طاشیان یوردنده مسعود دکلکی که هرشیئی ترک ایدوب
کیدیور.

عجبا، یکیدن یرلشه جکی طوپراقلر دهامی برکتلی،
اوراده حیاتی و معیشتی دهامی قولای قازاناچق، آز سبی
ایله ده اچوقی کار ایدینه جک، بایراغی آلتنده یاشادیغی دولت
کندیسنه بو طوپراقلرده حق سیاسی ورمیورده اوندیغی،
حقوق اساسیه اعتباریله وطنداشلرینه نسبتله علیهنه بر فرقی
وار، مکافیت مالیه اعتباریله وطنداشلرندن ده اآغیر یوک
آلتندمی، کیده جکی یرده کی مکلفیتلر دهامی خفیف!...
ایشته، بر سورو سوال که انصاف ایله دوشونولورسه
بونلرک هیچ برینه — هجرته احبار ایده جک بر قوتده — مثبت
جواب و بره بیلیمک ممکن دکلدر.

لازمدر. لزومی درجه مکتب اولمایان مملکتلرده علم ترقی
ایده من. علم اولما نیجه بالطبع فن ده، صنعت ده اولماز.
بز مسلمانلرک کیری قلامازک سبی فنی دوغوران علملری
بیلرمتخصصلریتشدریمک خصوصنده چوق اهالکار داورانما.
مزدور. علوم مدونه نک هر شعبه سنده صاحب اختصاص علم
آدملری یتشدریمک ایچون علم مؤسسهلرینک یوقلغی بزی
بوکونکی حاله کتیردی. اجدادمن بویه دکلدی. اولنر علمک
هر شعبه سنده آدم یتشدریمشدری. بز اجدادمنک طوتدینی
یولی تعقیب ایتدک. بونک ایچونده کیری قالدق، جاهل و
کور اولدق. علوم شرعیه ده کی ترقی و کالاتر قدار علوم
سارده ده اجدادمن کی ترقی ایتسه دیک بوکونکی سقوطی
کورمه جکدک. بوتون اسلام ملتک ترقیات ماده ده کی تدنسنک
سبی بوندن عبارتدر.

بولغارستان مسلمانلرینک کیری قلاماسی ده بنه مکتبسز لک

نه ایچون کیری قالدق؟

ملتک ترقی ایتلری هیچ شبهه یوق که علم سایه سنده در.
بیلکیدن محروم اولان بر فرد حیاته ده موفق اولامادیغی کی
جاهل افراددن متشکل ملت کومهلریده حیاته ده موفق اولامازلر.
جاهل بز کیمسه بیلکی صاحبی بر کیمسه نک منی آلتنده
بولنوب دایما اوکا محتاج اولدیغی کی هیئت عمومیه سیله جاهل
اولان ملتلرده علما ترقی ایتن ملتک فنی، اقتصادی اسیردلر.
جاهل ملتلر هر خطوه حیاته ده علما ترقی ایتن ملتله محتاج
اولوب بویون ایکرلر.

بزم بوکون کوردیکمز معمولات صنایعه، اقتصادی
انکشافات هپ علمک اثریدر. شمندوفرلر، فابریکلر، اوتو-
موبیللر، طیارلر، هر جشید ماکنلر، تلغرافلر، تلفونلر،
تلسز تلغرافلر، ضای الکتریکی و بونلرک صورت استعمالی
ایچون وجوده کتیریلن آلات فنییه، کذا فوطوغراف
ماکنلری فونوغراف آلتلری... بونلر کی ده ا برچوق
خازق العاده آثار فنییه هپ علم ایله وجوده کیشدر. چونکه
فنی دوغوران علمدر. علم فندن مقدمدر. علمسز فن
اولماز؛ زیرا علمده اشیا افکاره، فنده ایسه افکاراشیا
تحول ایدر. مثلاً: اک بسیط بر شی اولان بر ماصیهی نظر
اعتباره آلام؛ بر اوسطه بر ماصه یاباچق اولدقده اولاماصه نک
شکلی، موده لی ذهننده، دماغنده تصور ایدر. ماصیهی
تشکیل ایده جک اشیا شمدی اوسطه نک دماغنده بر فکر
حالنده در. بوراده اشیا افکاره تحول ایتشدرکه بوکا (علم)
دهنیر. علمده اشیا افکاره تحول ایدر دیمک بو دیمکدر.
بوندن صورکرا اوسطه دماغنده قوردیغی موده له کوره بر
ماصه وجوده کتیریرکه شمدی آرتق افکار اشیا یله تحول ایتن
اولور. بوکاده (فن) دهنیر. بورادن آ کلاسیلیورکه علم
ایله فن باشقه باشقه شیلدر. بوکون کورونده حیرتلر ایچنده
قالدیغمز آثار فنییه نک کافه سنی علم دوغورمشدر. علم اولمادن
فن اولماز. فنک مولدی علمدر.

بوکونکی حیات بشر آثار فنییه نک یاردمیه ممکن اولوبور.
باخصوص ممالک شاهیله ده نفوسی کشیف اولان مملکتلرده
انسانلر فنک یاردمیه جوق محتاجدر. آثار فنییه عرض
افتقار ایتهدن یاشامق خولیا سنده قایلان بر فرد بوکون نامتناهی
احتیاجلرک مددش ضرره لری آلتنده آزیلوب محو اوله جنی
کی فنی اعمالاته اهمیت ورمه ین ملتلرده حخته حیاته ده احراز
غلبه ایده مزلر. اعمالات فنییه اهمیت ورمه یوده متفن ملتلردن
صانوان آ لیرده یاشارم دیمکده قابل دکل. چونکه خزینة
مالیه بوکا هیچ بر وقت تحمل ایده من. هر حاله هر ملت
و هر حکومت احتیاجی نسبتنده معمولات فنییه یی کندیسی
اعمال ایتلیدر. لکن علمسز فن اولامایاچقندن اولامک
مختلف شعباتنده مختلف علم متخصصلری یتشدریمک لازمدر.
علم آدماری یتشدریمک ایچونده علم مؤسسهلری یعنی مکتبلر

ح. یوسف شناسی

بيجکني و حيوانلرينه يديره جکني تدارک ايتديکي ير .
 اينده يانديني چايرينک قازيقلريني چاقديني بوز قير ایدی .
 فقط ؛ تورک قرون اولی و وسطی مدنيتلرينک مهد و
 لخدی اولان کوچوک آسيابه ، آق دکنر ساحلنه ايندی ،
 هم (اوروتاس) چايندن ، هم طونه صويندن کندیده
 قسراغی ده قانه قانه صو ايجدی .

تاریخ مدنيت صيفهلريني ايجادات ، کشفیات ، اختراعات
 فنيه و صنايعلريله ، تأسيسات مدنیهلريله تزيين ایدرهک اقوام
 ايله حاکم محکوم ، عسکر قوماندان ، آمر مأمور اولارق
 اختلاط ايتدی ، برابرجه عصرلرجه ياشادی ، بالنتیجه تورک
 ايجون ، عسکری ظفرلرک و دیپلومات قلملرينک چيزديکي
 سياسي حدردلر نه اولورسه اولسون و کيملر اداره ایدرسه
 ايتسين سلامتته ، اعتلاسنه ، مدافعهسنه ، وطنداشلريله
 مشترکاً چالشمغه بوتون ارواح کدشتهسنک و بالمله خاطرات
 تاريخيهسنک کندیسنی اجبار ايتديکي بر (وطن) وجود
 بولدی !...

بولغارستان تورکی وطنی سهومبورمی ، کندیسنی وطننه
 باغلامغه مجبور ایدن کوتلی سبیلر یوقی !...

سکزیوز ، بیک سنه مختلف اسلام حکومتلرينک تبعه و
 رعایای اولارق هیچ بر حق سیاسی مالک اولمادن ياشايان
 قره مانک رومی ، قيصرينک ارمینسی دوغدینی ، یودیکی ،
 اجدادینک مدفون اولدینی طور اقرزی ، یعنی وطنی ترک
 ایتکی هیچ خاطرینه کتیرمه مشدی ، بر ضرورت تاريخیه
 اولارق آیرلمغه مجبور قالدینی کونه قدر اوکا بوتون قلبيله ،
 روحيله ، منفعتيله باغلی اولارق قالمش ، اونی سومش ، اونک
 ايجون ياشامش ، حتی چوق کرده اونک ايجون اولمشدر .
 مقدرات تاريخیه نتیجهسی اوندن آیریلرکن سويخله دکل ،
 هينچقرقلرله ، آلی حتی قانلی کوز ياشلريله طور اغانی
 صولایارق آیرلمش ، فقط کوزلری و کوکلری حالا اوراده ،
 خيالورنده اوراسی دولاشيور ، رؤیالورنده اوراده دولاشيور !...
 روم ایلی تورکی ؛ آباء و اجدادينه ، خاطرات تاريخيهسنه
 محبت و مریوطیتی اولماین خیرسز بر اولادمیدرکه بوتون
 ارواح کدشتهسنک مقبرهسی هیچ بر آلم حس ایتمن ، براملا
 کوز ياشيله ایصلا تماندن دوکونه کیندرکی سويخله بر اقوب
 کیدیور !...

دیورلرکه : تورک حاکم اولارق ياشامغه آلیشمشدر ،
 محکوميته دایانامایور ، حاکم اولارق ياشاياجنی یرلره قاچيور !...
 بوله بر جماعتده (وطن) مفکورهسی وجود بولماز ،
 هله وطنیدور اولماز . چونکه وطنپرورلک ؛ وطنی يالکنز
 کندیسی ، سهودکلری ، خوشلاندقلری اداره ايتديکي زمان
 اونی سهومک ، اوکا قارشى فداکار اولمق دکلدر . بلکه
 وطنپرورلک ؛ (وطن) ؛ کیمک طرفندن اداره ایدیلیرسه
 ایدیلین . کیملر اداره ایدرسه ایتسين اوکا مریوط اولمق ،
 اونی سهومک ، اونک ايجون فداکار اولمق ، سلامت و
 سعادتنه بوتون وطنداشلريله مشترکاً چالشمقدر .

حق سیاسین حسن استعمال ایدیلنلر ايجون حقیقی
 دهموقراسی ايله اداره اولنان واک کتیش مقیاسده خلقی
 اداریه اشتراک ایتدیرن و هر نوع انتخابلرده بوتون وطنداشلره
 حقوق متساویه طانییان واک سام اصول انتخابی تطبیق ایدن
 و حال تعضوده مختلف سیاسی فرقهلره مالک اولان کوزل
 مملکتده تلخی محکومیت هان هان حس اولونمایاجق درجهدهدر .
 فردلرک (حق و وظیفه) سندن (حکمت حکومت و
 وظائف دولت) دن غافل اولانلر ايجون ايسه ؛ ازلیک هریرده
 مقدردر .

عالی

یکی بازار معلملرینه ایلاک و صولک جوابمز

غزته مرک انتشاره باشلادینی کوندنبری تدریجاً شدتی
 آرتدیردیغکنز بر لسان تجاوزله کرک غزته مزه ، کرکسه
 شخصمزه قارشى حتی قانونک بيله منع ایتدیکی بر طرزده
 سووب صایدیغکنزی و بزله بی سروب بر طاقم اسناداتده
 بولنهرق نه شخصکزه و نه ده مسلککزه اصلا تعلق اولماین
 بر چوق سؤالور صوردیغکنزی غزتهلرده کورسورز . سزه
 قارشى شمدییه قدر غزته مزه برشی یازمیدیغمز ايجون سزک
 زه توجیه ایتدیککنز بو زهرلی نجاوزاتک سببی بر درلو
 آکلايه مبورز . بز یازیلر مزده شخصیات ايله علاقه دار اولمیدیغمز
 کی بو قبیل لوئیات ايله اوغراشمی ده غزته جیلک مسلکمه
 یاقیشدیرانلردن دکنز . آنجیق کندی اجتهادمز دائره سنده
 حیات اجتماعیه ده دین و اخلاقک لزومنه قانع اولدیغمزدن
 خلقک الحای زمانه تزلزه اوغرا تیلیمق ایسته نیلن حسیات
 و اعتقادات دینیسنی تقویه بی یالکنز ملتزم ايجون دکل ،
 بوتون هیأت اجتماعیه بشر ايجون مدار سلامت یلیور و بو
 وظیفه دینه و انسانیه مزى ملتزمک آز چوق منور بر فردی
 کی علی قدر الاستطاعه ایفا ایتکه چالشیورز ، که بو ائشاده
 بزم قناعتمه مخالف اولانلرک قناعت و اجتهادلرینه قارشى
 حرمت ایتکندن ده کرى دورمیورز . قناعت بحثده بو بر
 قاعده کلیه در ، که هر کسک کندی اعتقادینه محبتی غیرک اعتقادینه
 حرمت و رعایتی ايجاب ایدر . تعیر آخر ايله بزم کندی
 اعتقادمز محبتمز بشقهلرینک اعتقادلرینه خصومت ايجون زه
 هیچ بر حق ویرمز . سز ايسه بو قاعدهک تماماً خلافه
 حرکت ایدیورسکنز . بونک ايجون اورته ده هیچ بر سبب
 معقول و مشروع اولمیدی حالده صرف بزم متدین بر مسلمان
 اولدیغمزدن ، یاخود دغا دوغریسی دین اسلامی محافظه
 و مدافعهیه چالشدیغمزدن دولانی نامزه الک غلیظ و مستهجن
 بر طاقم کفرلر صاورمقدن منع نفس ایده میورسکنز . لکن
 بونی آچیقجه سولیکه جسارت ایده مدیککنز دن تورک انقلابی ،
 تورک جمهوریتی و ده یایلم نه کی سزه اصلا تعلق اولماین
 سپرلر آرقه سنده بهوده بره حقیقی مقصد و ماهیتکیزی کیزله مک
 چالشیورسکنز .

بز سزی دین علیهنده اداره و تحریک ایدنلرک ده
 دونکی کونه قدر کوسلرنده چکیچ و اوراق ، صرترلرند
 قیرمزی بایراق ايله سوقاقلرده دولاشان قومونست ماشلری
 اولدیغی ، سزک تصور ایده میه جککنز بر وضوح رؤیت ايله
 کورویور و ییلیورز . بوکون بوتون دنیاده اولدیغی کی
 بولغارستانده سزک آکلادیغکنز ، یاخود ده دوغریسی هیچ
 بر شکلی آکلايه مدیغکنز قومونستلک آرتیق افلاس ایتدیکی
 ايجون سز دینه و انسانیله قارشى اولان تجاوزاتک آدنی
 دکیشدیردیکز ، سلاحلرکیزی صول اوموزدن صاغ اوموزه
 آلدیکز . ماهیت اخلاقیه کز یالکنز بوندن عبارت .

ماهیت فکریه کزه کلنجه سز ؛ الیوم ابتدائی تحصیلدن
 صایلان رشدی درجه سنده تحصیل کورمش ، حتی بوکون
 رشدی درسلرندن بيله جدی بر امتحانه تابع طوتولسه کز
 مأذونیت شهادتنامه سی آله بيله جک قدر امتحان ویره بيله جککنز
 شبهلی اولان مکتب چو جقلری سکنز . بحث ایتک ایسته دیککنز
 دینی و اجتماعی عقائد پک معظم و معضل مسائلدر . بونلری
 آکلايه بيلمک اول امرده عمومی و عالی بر تحصیل کورمه ،
 درجه ثانیه ده ملشیرک سجیه عرقیه و سوبه فکریه و تربیویهلری
 ايله مملکتلرک احوال تاریخیهلرینه تعلق ایدن جدی و اختصاصی
 ايله وضعیت سیاسی بین المللیهلرینه تعلق ایدن جدی و اختصاصی
 بر طاقم معلوماته صاحب اولمغه توقف ایدر . دنیاده هیچ بر
 شی اویله مانظار آسا همان یردن یتییورمز . سز هنوز ایکی
 کره ایکنمک دورت ایتدیکنی درست بوتون اوکره مدن
 کندیکنزی مریخ ییلدیزنی کشف ایده بيله جک معلومات صاحی
 ظن ایدیورسکنز ، ملتی شمدییه قدر کرى بر اقان بویه سزک
 کی بيلمککنی بيلمه مکله برابر ییلیرم ، ادعاسنده بولنان جادل

معلملردر . جهالتک بو درجه سنه جهل مکعب دیرلر . سز
 علمکنز اهلیمزک چهندن بشقه بر شی دکلدر . سز بونور
 معوفت یرینه ظلمت جهالتله کوزلرینی قاپادیغکنز عمو جملر
 جهالندن بالاستفاده هر مسأله دن دم اورارق سزک دکل سزک
 سوبه کزده بولنان هیچ کسه نک آکلايه میه جی شلره
 برونکزی صوقیورسکنز . ده آچیق سوبيله مک لازم کلیر
 چینه مدن یوقاری چیقیر و حتی قونجندن ده طاشمیورسکنز
 هیچ شبهه یوق ، که تورک انقلابی ؛ هر انقلاب کی معظم
 و معضل بر حادثه اجتماعیه در . اونک طرفدارلری اولدیغی
 کی علمدارلری ده اوله یایر . هانکی طرفک استدلال
 و اجتهاداتنده دوغری ویا یاکلیش اولدیغی آنجیق زمان اثبات
 ایدر . بو سزک کی منشأ عرفانلری مکتب ابتدائی قاپولردن
 ایلری کپه مین مکتب قاقچینی چو جقلرک آغیزلرینه صیفید
 بيله جک مسألهلردن دکلدر . بز تورک انقلابک بوراده کی
 وضعیت حقوقیه و سیاسی مز ايله علاقه سی کوره مدیکز
 ايجون اوندن بحث بيله ایتمیورز . تورکک عرقداش بر ملن
 کی کندی مملکتلرند مسعود اولمیرینی جان وکوکدن آرزو
 ایدرز . اونلر هانکی بر شکل اداری و اجتماعی قبول
 ایدرلرله تطبیقده صرف اولره عائد بر کیفیتدر . بزم تقدیر
 ویا تصویزه محتاج دکلدر . بزم بر مسلمان غزته جی کی
 نظر مز بوراده کی فکری ، اجتماعی ، سیاسی و حقوقی وضعیتمه
 معطوفدر . نصلکه سزده بوراده بر مسلمان مکتب
 معلمیسکنز . تورکیه جمهوریتک بر مأمور سیاسی ویا
 وکیل مدافع دکلسکنز . فرض محال اولهرق بویه بر صفتک
 اولسه ایدی اوصفتی سزه ویرنلرینه بز بولغار تبعه سی
 مسلمانلر ايله مشغول اولمق صلاحیتی سزه ویره مزلردی ،
 دیگر جهندن له ائخد تورک جمهوریتی ؛ مقصدلری هب بویه
 شارلاناتلیق ايله کیمک قاورامق غایه سنه معطوف بولنان سزک
 کی جاهل معلملرک فضولی مدافعهلرینه ده مقتدر دکلدر . سز
 آنجیق هر کون دینه عنعناتنه نجاوز ایتدیکنز بو زوالی
 مسلمان اهالی سایه سنده معلم نامی ايله بيله جک اتمک بوله
 یایرسکنز . یوقسه تورکیه ده معلم دکل ، تنظیمات عملیه سی بيله
 اوله مز سکنز . حتی سز تورکیه ده اولسه کز و قومونستلککزی
 آچیقجه میدانه قویه بيله جک بر شجاعت مدینه کوستره بیلسه کز
 ایدی سوبه فکریه کز اعتباریله سزه کسه اهمیت ویروبده
 دیگر قومونستلر کی سزی محکمه بيله سوق ایتکه لزوم
 کورمزلر ایدی . چونکه بو مسألهلرده سز افعالک ماهیتی
 مدبرک اولماین غیر بالغ و غیر رشید مراهقلر کی اهلیت
 جزایه احجابندن عد ایدیله مز سکنز .

سزک هیچ بر وقت آکلايه مدیغکنز و آکلايه میه جککنز
 حقیقی مارقیزمک اساسی اولان هیأت اجتماعیه هر کسک
 اقتداری نسبتنده خدمت ایفا ایدوب اوندن احتیاجی نسبتنده
 انتفاع ایتک قاعده سی بر کون کلوبده تکملات فکریه و
 اخلاقیه بشریه نتیجه سنده ساحه نمای حصول اولسه بيله سزک
 حصه کزه اصابت ایده جک اولان خدمت ، ینه هر حالده
 قالدیرم سوپورمکدن یوقاری بر شی اوله مز .

بناءً علیه بوکونکی تحصیلکز و سوبه فکریه کزله سزک
 تجدد و تکامل ناهنه سوز سولیکه حقکز اولمیدی کی کنجک
 نامنه سوز سوبيله مه کزده فضولی در . فی الحقیقه بولغارستانده
 اویانمغه مستعد بر کنجکک واردر . لکن او کنجکک جد
 تحصیل کورمش ، منور و منصف رهبرلره محتاجدر . سزک
 کی سن رشده واصل اولماش چو جوقلر او رهبرلکی ایفا
 ایدمز و او کنجککک تمثیل ایده مزلر حقیقی کنجککک تشنه
 حقیقتدر . او هرشیکی کمال انصاف و اعتدال ايله دیکلر ،
 آکلار و حکمتی اوندن صوکره ویرر . نامق کمالک مریحو
 مک دیدیکی کی « بارقه حقیقت مصادمه افکاردن چیقار »
 حال بوکه سز فن مناظره دائره سنده مباحثه و مناقشه دن
 آکلادایغکنز کی مناقشه ده کر هیچ بر فکر و نظر
 صاحی ده اولمیدیغکنز صاغه صوله کلشی کوزل کفر صا
 وورمقدن بشقه ائکزدن بر شی کز . بونک ايجون بوراده

سزك آ كلايه بيله چككز برلسان ايله سزه جواب ویردیكمزدن دولای غزته جیلک نامنه متأسف. فقط نه چاره ، كه بولغار- لرك ملی شاعری وازوفك « فیل ايله فینو » حكایه منظومه- سنده اولدینی کی بویكزه باقیه رف خایقیر مقده پك ایلری صوقولدیگزدن برونكزه خفیف بر تبه اورمغه بزى مجبور ایتدیكز . ایشته ... میدان ! بوندن صوكره ایسته دیکكز قدر خایقیرك ، باغیرك ، لکن براز اوزاجق دورمغده اونو تمیكز !!!..

**

شعر :

حقیقی یول :

تورك كنجلككه خطاباً

ای ملتك كوز بیکی ! ای شهاب ؛
استقبالك پارلاق اولسون ! پارلاق یاپ !
چالیشمقدر ! اُك بر بی وظیفهك ،
ارشاد ایتك بو ملتی مفكورهك .
اویله علم آله ایتك ؛ علمكدن
باصدیغك یر ضیا آلسون نوركدن .
دینه خدمت ایتمه لیسك عمرنده ،
نور و ضیا قاپلار سنی البتده .
قاپلایاجق صاقین قائما ، آلدانما ،
شیطانره [*] ، فاسقلره هیچ باقا !
باق جدیدك یولی ، نه یول ! ایش باق ،
قلبدہ ایمان ، دیلده قران ، نام اخلاق ،
بر طرفدن بر طرفه قوشارق ،
آله قیلیچ ، قان دوكرهك ، جوشارق ،
اورویانك كوبكنه کیرمش ! باق ؛
ماصال دكل بو ! تاریخه آچه باق !
أورنك اولسون ضیا یولی دده نك ،
اونی تعقیب ایتمه لیسك ! ایدنهك
ألبت یوزی كولر . لا قید دورمقدن
نه چیقار نه ! چالیش ! نصرت اللهندن .
مدنیت بومی ؟ زده اخلاق واه ؛
آچیناجق بر حالده یز پك ؛ ایواه .
اخلاقی اول ! اخلاقسزلرك دنی ،
اخلاقسزلق محو ایدر بر ملتی .
دینه صاریل ! دینسزلر یول بولاماز ،
امین اولكه ، « دینسز ملت یاشاماز » .
كوزیك آج ! تيك داوران ، غیور اول ،
غافل اولما ! چالیش ! یوكسل ! انسان اول .

[*] انسان قیافتی

شمی مکتب نواب مداوملرندن شاروبلی :

قابل نجاتی

محترم دوستم مهندس ... بك !

معلوم عالیگزدركه بن یاریم تحصیلی بر آدم ؛ معلوماتی توسیع ایچین غزته ورسالهلر اوقور ، بعضاده تیاترو وسینه مالره کیدرم ؛ آرا صیرا قونفرانسرو وعظلم دیگهرم . بو سنه وعظلمده ذهنی غیجیقلایچی بر شی ایشتم ، اونك حلی سندن بگه یورم ، چونكه تحصیلكز عالی اولدینی ایچین بو کی شیلری ده بالطبع دها ای حل ایدرسكز امیدمده !
انسان اولوب مزاره کیردكدن صوكره ملكر كلوب ریستی ، پیغمبر ، دینی صورارلرشم ، موافق جواب آلیرلره قیرینی کتیشله دیرلر ، بالعکس مخالف جواب آلیرلره

دارالدرلرشم ، بوکا بنم عقم بر دورلو ایرمه دی ، لطفآینی ارشاد ایت !

سائل

جواب :

برادر : بكا دائرة اختصاصك خارجنده بر شی صو- ریورسك ؛ قیرك مساحه سطحیه بيله درینلکی و نه قدر درین اولورسه اجسام متفسخه نك مضرشدن تحفظ ممکن اوله جغی ، یاخود ریاضیاده مشهور اُشك دعوانی صورسه ایدك سكا بلاتردد جواب ویرردم . هر نه قدر بزم تحصیلمز عالی ایهده علو و مهارتمز مادی شیلری اولچمكده در . ناصلكه بر طیبده یورکی بیلیر ، قلبی بیلیمز ، آكلاداماز . چونكه او بر اصطلاح تصوفی و دینی دركه اربابی بیلیر . بكا دنیا اونك قاج بیک فرائق و طوغله ايله میدانكه جگنی صور ، اونی خوجا بیلیمز بن بیلیمز . قیر احوالی ده بن بیلیمز خوجا بیلیر .

قضایای دینیه عقلك قبول ایده بيله جکی شیلردر اما هبسی « هر کل بوتون اجزاسنه مساویدر » قضیه سی کی بالبداهه بیلیمز ؛ اعمال فکر ايله بداهت کسب ایدر . احوال قیر سمعیاتندرن . سمعیات نه در بیلیمیسك ؛ اللهك و رسولك سویله دینی سوزلردر . زمانمزه قدر یالان سویله مملری اصلا محتمل اولمایان ذوات طرفندن روایت اولنه ككشار و بوندن ماعدا دها ایلک زمانلرده كتابلره كچمشلردر . فقط مادامه صوریورسك سكا برارزه خوجالق یاییم ، معلوم آ یایم كرك اوغلنه ورك سوز آكلامق شاسندن اولان هر انسانه سوزینی دیکلهدن خوجالردن ایدی ، اوندن اوكرندیکم مسائل دینیه کیندیکم مکتبلرده ایشتمدیکم عصری فکرلره رغماً بالعکس قوتله شدی واونك ایچوندركه قیركدهشتندن قورقارم وكونده بش کره اللهمه صیغیرم !

اوت ! قیر احوالی ایشتمه ايله اوكره نیلیر ، دوشونمه ايله عقله قبول ایتدیریلیر . بو قوجا كائناتك بر ذی قدرت خالق طرفندن یارائیلدینی هر ذره اثبات ایدوب دوروركن كوز یومق ، اونی تقدیر ایتمهك نه قدر سمسلك ایهه اونك قرانی ، پیغمبرینك حدیثلرینی جان قولانی ايله دیکله- مه مكده اوندن دها بویوك شاشقیلقدر .

سن اولاً انسانی دوشون ! انسان نه در ؛ اك بسیط بر دوشونجه ايله اولی اوزریكه بیلاشدقده اك آز اوچ کره یقمامغه مجبور اولدیغك بر دامله پیس صو ، آخری ایهه بزم كوروشمزه كوره بر پیغین طوپراق . فقط حقیقه انسان بوندنی عبارتدر ؛ اکر بویه ایهه بر اشكدن نه فرقی وار ؛ بو حیوانك موجودیتی ده غنی قانونه تابع ! آنجق برینه انسان دیگرینه حیوان دیورزه . ری طبیعتنه ، بوتون كائناته حاكم ، دیکری مهندسك سپاسی طاشیمغه محكوم و بوتون منیته بو ! او حالده انسان بزم كوردیکمز وجود دكل ، جائز اولدینی اوصافك مظهری اولان روحدر ؛ ایشته انسان بو روحله انساندر . مهندس ، آووقات و اصناف اولماسی ده روحنده مندیج بو اوصاف و استعداد سایه سنددر . ایمانه ، اعماله ، اخلاقه مكلف اولماسی ده یینه بوتك ایچوندر .

انسان هم جنسی ایچین یا فائده لی ، یا ضررلیدر ؛ یا نظام ویا عادلدر . بعض ظالم وادركه اولری دنیا محاکمی ممکن دكل محكوم ایدمز چونكه او ماهر ظالمك ظلمی قوانین موجوده نك دائره سی خارجنده در . بویله لری محاکمه ایده جك آنجق ایچنی ، دیشنی بیلن بر حاكم حكیم و عادلدر ، محكمه كبراسك قورولدینی وقته قدر مظلونك بر استنطاق كورمه سی ، ویره جکی استنطاقه كوره بر كوز حبشنده محكمه موعودی بگه مه سی پك طبیعیدر .

او استنطاقچیلر : منكر و نگیردركه بر انسانك ائصاف ایتمه سی لازم كنن ایمانی صورارلر بیلیرسه اوكا كوره عمل ایتدیكنی آكلارلرده خوشجه بر موقع ویررلر . بیلیمزده خوجالردن ایشیدیرم اما بیلیم فلان دیه كم ، كوم ایتكه باشلارسه لایق اولدینی مقامه قویارلر .

دنیا ايله آخرتی مقایسه بلكه حقیقه نمكن دكل و احتمال غیرجائزدر . فقط اعمال فكر ایتدكدن صوكره بنم عقم بو قدر ایریور ، ذاتاً اصل مسئله عقلك اوكا یا تیشماننده در . مؤمن اولق ایچین مسائل اعتقادیه یی جزماً قبول شرطدر ؛ بنده حاصل اولان جزمك (شمیدیلک) صورتی بودر .

متكلمین اثبات واجب و سائر مسائل اعتقادیه حقیقه بر طاقم یوللر كوسترملر فقط علم كلام اوقومق هر كسه میسر اولمایور .

مرویدر بر قوجا قاری به اللهك برلكنی نه ايله اثبات ایدرسك دینه صورولمش جواباً : قوجامك كنجلككه واختیارلقده کی اداره لری مقایسه ايله ایدرم ، چونكه كنج ایكن قوماندایی یالکز او ویریور و بناء علیه ایشلرمز یولنده کیدیوردی ؛ شمیدی ایهه اختیارلادی ، چو جوقلر قوماندایی آله آلدی ، هر قفادن بر سوز حقیقه یی ایچین اوک ایشلری چیغیرندن چیقدی دیش .

طبیعی او بر مهندس کی دكل ، بر آننه کی دوشونمش ؛ نجه بو آننه بو قدر جق اعمال فكر ایتدیکی ایچین موحددر ، امینكه احوال قیری ده مصدقده چونكه بر اللهه ایناندقندن صوكره کیری قلالان امور اعتقادیه یی قبول ایتمهك شبهه سزه حیوانلقدر .

مستثنی : معتكف

علم

أی مسلمان ، مسلمانم دینه انسان ! قولاقلیکی آج ، جان قولاغیله دیکله ! سكا بر سوز ، پیغمبر سوزی ، بر حدیث اوقویاجم . ایشته اوقویورم :

(کیم دنیایی سورهه علمه چالیشین ! کیم آخرتی سورهه علمه چالیشین ! کیم هم دنیایی هم آخرتی سورهه علمه چالیشین !)

وجودی ، علملرك وجودینه سبب ، دنیا و آخرت سعادتلریله بشیر ، فلا کتلیله نذیر ، روحانی و جسمانی حیاتی علملره رحمت و نعمت اولان ، حقه حبیبی ، خلقت طبیعی اولان پیغمبریمز محمد مصطفی (ص.ع) أفندیمز بو سوزلری بزه ایراد ایدیور ، بو حدیث شریفه بزى ارشاد ایدیور . دنیانك ، آخرتك سعادت یوللرینی كوسته ریور . علمه ، بیلکی به نه قادر احتیاجز اولدینی بزه خبر ویریور . امتینك سلامت و سعادت دیلهور . امتینك ، انسانك اُك بویوك دوشمانی ، بوتون فئالقرک قاینانی ، کوتولسكرك یوواسی ، سفالترك آناسی ، سفاهتلك قوفایی جاهللك ، بیلکیسزلك اولدینی سویله یور . شیطانك پارماغی ، اخلاقسزلفك اورغانی جهالت اولدینی بیلدیر یور . دنیاده ، آخرتده شرافتله ، سعادتله یاشایابیلیمز ایچون علمه احتیاجز اولدینی بیان ایدیور .

ای علملرك فخری ، بیلرك سروری اولان پیغمبرك امنییم دیهك مسلمان ، عقلی باشكه طویلا ! علمه صاریل ، یاپش ! اوقویوب یازمغه ، صایوب اولچمكه یعنی حساب . هندسه اوكره نمكه چالیش ! دنیاده نه قادر فئالق وارسا ، باشی جاهللكدر . نه تورلو کوتولك وار آناسی جاهللكدر ؛ بیلکیسزلكدر . حق تعالی قرآن کریمده پیغمبریمزه : (جاهللدن واز كچ ، اونلره یوز كوسته رمه ، اونلره انتفات ایتمه ، اونلره سلام ویرمه ، اونلره كوروشمه ، قونوشما ، بندن علمكك زیاده اولماسنی ایسته !) دیور . حقه بو امر ونهی ده اثبات ایدیوركه ، حق عندنده اُك کوتو ، اُك سویله بن شی جاهللك ، بیلکیسزلكدر . اُك مقبول ، اُك سهو کیلی شی ده علمدر ، بیلکیدر . بو حقیقتی آكلادقندن صوكره وار قوتمزه علمه صاریلام . جاهللكدن قورتولالم . جاهللك رزالتنی اوستمزدن آتالم . علم اولمانك جاره سنه باقالم ! جهالتله حرب آچالم . اوستنه قورشونلر ، بونلار صاحلم .

اونی کبردم . بدی قات یرک دینه کومه ! هم کنیمز اوقویل ! همده آرکک ، قیز اولادلیغی اوقودام ! عصریمز علم عصری ، زمانمز هنر زمانیدر . بوکا بوتون قلمبزله ، بوتون وارلغمزله اینانام ، ایمان ایدم ! عصرک اقتضای آکلایم ! زمانک ایجابلیغی قاورایم ! اوکا کوره داورانام ! اویانام مسلمانلر ، اویانام !

علم بلده سنک قابوسی اولان حضرت علی افندی (اولاد- لریکزی کندی زمانکیز ایچون دکل ، اونلرک یاشایاجقاری زمان ایچون تربیه ایدک !) دیور . بوسوزی قولانمزه طاقم ! قیز، چوقوق اولادلیغی زمانه کوره تربیه ایتدک ، اوقوتمانک چارهنه باقلم !

انسانی انسان ایدن علمدر ، بیلکیدر . جاهلک حیوانلقدیر . انسان ، حیوان کی بییوب ایچوبده بو . ما کیماسی اولاجغه ، علم تحصیل ایدوبده حقیقی انسان اولمغه چالیشایدیر .

جاهلک عاردر . اونی قبول ایدن حاردر . دنیاده هر شی ایچون علم ، بیلکی لازمدر . حیثیتلیک، دوقتورلق ، اینینه لرک ، هر صنعت ایچون آری آری علملر وار . بو زمانده علمسز ، بیلکسز ایش باقمه چالیشانلر بیهوده زحمت چکمش اولورلر . بویله لرینک قازاناجی سفالتدن باشقا بر شی دکلر .

دفترسز تجارک دکانی سفالت آچار ! دین ، آخرت ایشلری ده علمسز ، بیلکسز اولماز . جاهل ، عبادت نه بدیکنی بیلمه زکه ، عبادت ایتدیه بیلین ! شیطان عبادت ایدن جاهلدن قورقاز ، اویویان عالمدن قورقار .

عبادتکده شرطی ، شروطی ، ارکانی ، اصولی وار . بونلری بیلیمک ، اوکره نلکده وار . عبادت نه اولدیغی ، عبادت ایتدک علملری بیلیمه ن انسانک عبادتی مقبول دکلر . علمسز ایدیلن عبادتدن انسانه فائده رینه ضرر کلیر . ثواب رینه عقاب قازانیر .

علمسز علمک فائده سی واردر . علمسز عملک فائده سی یوقدر . بیلکه ضرری واردر .

علم عبادتدن مقدمدر . علم بشیکده فرض اولور . عبادت بلوغده . بو حقیقی هر مسلمان آکلایمایدیر .

عبادت ایتدک ایچون جامعه کیده رکن مکتبک ایچندن کچمه لیدر . مکتبه اوغرامادن جامعه کیره ن انسانک ، مسلمانک عبادتی عبادت دکلر .

پنجمیر جاهل امت ایسته مه یور . امتینک جهالتندن صیقیلیور .

جاهلک عیمدر . عالمک هر یرده ، هر زمان و مکانه شرفدر . عیب سمعینی آتمالی ، شرف کمرینی قوشانمایدیر . بویوکلردن برینه (بر ساعت صوکر اوله جکی بیلیمک نه یابارسک ؟) دیشلر . (علم تحصیلنه چالیشیرم .) دیمش . جنت ، راحت و سعادت مقریدر . اورایه جهالت آشکیله واریلماز ، علم براقیله واریلیر .

خلاصه : ای مسلمان ، دنیاده راحت ، شرف ، حیثیت ایسته یورمیسک ؟ معلمک یاقاسنه صیقی پایش ! علم ، بیلکی اوکره ن ! آخرتده سعادت ایسته یورمیسک ؟ امامک جبه سنه ای صاریل ! علم ، بیلکی اوکره ن ! دنیادده ، آخرتده ده رزیل ، رسوای اولمق ایسته مه یورساک معلمک قولاغندن ، امامک صفالندن طوت ، ایکسنی بر یره کتیر ! اونلردن کندیکه لازم اولان علمی ، بیلکی ایسته ! ویرمه زلرسه ، آل شو قامانی ده ایکسنی ده کبرت ! همجنسنه فائده سی دو- قونمایان انسانک انسانلر آراسنده یری یوقدر . اونک یری جهنمک غیا قویوسیدر .

ای آغی چوقورده اولان مسلمان بابایی ! علمه چالیش ! ای بیلکده کی مسلمان یوروسی ! علمه چالیش ! مسلمانه بشیکدن مزاره قدار علم تحصیلنه چالیشمق

واردر ، بورجدر ، فرضدر . بوفرضی برینه کتیر ، مرادیکه ایر !

درانی سیار

حافظ اسماعیل حق

ابوین اولادینی ناصل سومه لیدر .

انسان دنیای تشریف یوردینی زمان ضعیف و هر شیدن عاجز اولارق دوغار . دها صوکراری طبیعتک بخش ایتش اولدینی نعمتلره تدریجی بر صورتده نشو و نما بولور ، تکامل ایدر . شوراده حیوانات ساثره ایله انسانلرک تکاملی آرسنده بر مقایسه یاباجق اولورساق انسانلرک دیگر حیوانلره نسبتا عاجز دوقدقلرینی مشاهده ایدرز . مثلاً بر پیلچ قولوچقه دن چیقمنجه کندی غداسی تحرییه چالیشیر . دیگر حیوانات ده بویله ویاخود آز بر زمان ایچنده نشو و نما بولور .

تکامل بشریه ایسه بر چوق صیقیتیلر ، بر چوق زحمتلره مدت مدیده ظرفنده تکامل ایدر ، یعنی یاردیمسز وجود بولماز . معاونتسز قالیسه آز بر زمان ایچنده افنا اولور . بناء علیه جناب الله اولاد بیوتک ، بو عاجزلره هدیه اولمق اوزره اویته بیوک بر شفقت و پک بیوک بر مرحمت الهام ایتشدر . ایشته بوئمره محبت سایه سنده انسانلر تکامل و تکاثر ایدر . هر ابوین اولادینه صارصیلماز بر محبتله مربوطدر . اولادینی سوده ، اوقشار ایلریده بیوک بر آدم اولماسی تاصارلار ، اوقوتیق الخ ... حاصلی اونی انسان کامل یایمق کی طائی خلیلارله پویان اولور .

فقط اولادی اولان ابوین اونک دها رنجی کونندن اعتبار آغیر بر یوک آلتنه کیرمش اولور ، که بوکا « تربیه » دیرلر . تربیه جسمانی و روحانی اولمق اوزره ایکی قسمدر . بونلردن بریسی چوجوغک وجودجه صاغلام و تندرست اولماسنه دقت ایتدیکی کی ، دیگریده چوجوغک معنا انکشاف ایتمه سنه ، کوزل اخلاق صاحبی اولماسنه دقت ایتکده در . بوراد ، اویته ایلک ترتب ایدن وظیفه تربیه جسمانیدر . بر چوجوغک جسماً قوتلنمه سی ایچون بیه جک ، کییه جک و اویون کی شیلره احتیاجی واردر . بر عائله چوجوغک لوازمات طبیعیه سنده کی شیلره چوجوغی ناصل تربیه ایتکه باشلار . بیه جک طبیعی بر شیدر . لاکن اونک بر اصولی بر بولی واردر . بناء علیه ابوین اولادینه ییه جکی معین زمانلرده ویرملیدر . وقتندن دها اول و دها کچ ویریله ملیدر . چونکه بونیکه ابوین چوجوغی دها کوچوک یاشدن نظام و انتظامه آلیشدریر . کیه جک مسئله سنه کلنجه اوده اوله در . چوجوغه روبا کیمه سی ، خوش طومانی تمیز یورومه سی ، لکه له مه سی کی بر چوق شیلره اونک قلمنه تیزلک خاصه سنی تلقین ایتلیدر . معافیله اویته ده بونلره رعایت ایتمه سی لازمدر ، تمیز ، انتظام پرور ، وقار الخ . کی فضائل صاحبی اولمه سی لازمدر . چونکه چوجوقلر کوچوک یاشلرنده مقلددرلر . اونلرک قلبی فونوغراف ما کنه سی کی در . همان هر نوردیکی ، هر ایشیتدیکی نسمه و اونی تقلید ایتکدن اصلا چکیمه ز . چوجوق بویودیکه یاننده فنا سوزلر ، فناحر کتیلرده بولونماقله برابر اویون اوینادینی آرقاداشلرینه ده دقت ایتلیدر دها اول سویله دیکمز کی چوجوق مقلددر . باخصوص فنا عائله زنده یتیشن بر چوجوقله الفت ایتکه باشلادینی زمان آرقاداشندن کوردیکی ، ایشیتدیکی معنایی ، مدلولی بیلمه دن استعمال ایتکه باشلار . حاصلی پدرک تربیه جسمانی نقطه نظرندن چوجوغه بویودیکه دقتله دوشومنه سی لازمدر . یالکیز تربیه جسمانیسی دکل برلکده تربیه روحانیه یه ده دقت ایتمه سی لازمدر .

چوجوغه ویریله جک تربیه روحانی ایچون کله جک مقاله مزده ایضاحات ویره جکیز .

معلم : بصری

شدتلی زلزله نک یایدیغی تخریبات

۱۴ نیسان تاریخنده اوکلدن اول آلافرانغه ساعت ۱۱ صیرالنده بولغارستانک همان هر طرفنده زلزله وقوع بولشدر . زلزله نک شدتی هر طرفده بر دکلر . لک شدتلی صارصیتی جریان قصبه سیله اوکا یاقین اولان بوریسووغرادده در . بو قصبه لرده زلزله چوق شدتلی اومش و مدعش نخریبان بولشدر . جریان قصبه سنک اوجده ایکسیمی و (۱۰۰۰) خاملی بر قصبه اولان بوریسووغراد کاملاً خراب اولمشدر . بو قصبه لرک اهالیسی کاملاً قیرلرده در . کنیدی لرینه بیه جک و چادر تدارکی ایچون حکومت اعظمی درجه ده تسهیلات کوسترمکده در . انسایجه ضایعات پک جزئیدر . چونکه زلزله اولا خفیف بر صارصیتی یایمق ، بو خفیف صارصیتی حس ایدن اهالی بنالردن دیشاری قاجیشمشلر . اهالی ادیشاریده ایکن ارض شدتله صارصلمش و بنالرک قسم اعظمی خراب اولمشدر . بوکرن جریان ایله بوریسووغراد و اطرافده بر چوق کویلر همان کاملاً خراب اولمشدر .

نیسانک ۱۸ نجی کونی اقسامی ساعت دوقوزنجی راده لرده ینه بولغارستانک هر طرفنده حس ایدیلن بر زلزله وقوعه کلشدر . بو زلزله قلبه و اطرافنده غایت دهشتلی اومش و قلبه شهرینک بوزده یتیشی خراب ایتشدر . بوراده نفوسجه ضایعات پک آذر .

فلا کترده لر یاردم ایچون بولغارستانک هر طرفنده کلیتی اعانه لر طویلایمقددر .

اسلامیتک نی نوعه قارشو کوسترمکی امر ایلدیکی سخاوت و معاونتی کوسترمک زمانی کلش بولنلریندن اسلاملرک بو خصوصده کی معاونتلیغی ، وطنداشلمزک آلم و فلا کتیرینه اشتراک ایتلیرینی تمی ایدرز .

کنجلیکده فکر حرکتلری

جمعیتلر ، قرائتخانه لر ..

صوک زمانلرده بولغارستان مسلمان کنجلیریدده بر حرکت فکریه باش کوسترمکه باشلادی . کنجلیرده کی بو اوله نیتلق حتی کویله قادارده سرایت ایتکده در . اسکی اصول مکتبلرک عصرلردنبری ملت جهالتدن قورتاره مدینی جهته خلق بونک ای بر اصول اولدیغی تقدیر ایتدی و یکی مکتبلره دت ان ایله صاریلغه باشلادی . یکی اصول مکتبلره اوقویوب یازمغه کوزلجه اوکره ن کنجلیر آرتق حرکتله کلرک معلوماتلرینی توسیع ایتک چاره لرینی دوشونمکده درلر . بو خصوصده کاه کیجه مکتبلری آچقله هیج اوقومغه یازمغه بیلیمه نلرک اوقویوب یازمغه اوکره نلرینی تأمیننه چالیشیورلر ، کاه قرائتخانه لر تأسیس ایدرک معلومات و بیلکیلرینی زیاده لشدیرمکه اوغراشییورلر . بوکا ، صوک زمانده پراوی قضای کویلردن (قوش تپه) قریه سنده شمنی مدرسه المواب مداوملردن شعبان ممتاز افندیکن یاردمیه و بوتون کنجلیرک اتفاق و غیرتلیله تأسیس ایدیلن (تورک غیرت قرائتخانه سی) کوزل بر مثالدر . بز اوایمغه تشنه اولان (قوش تپه) کنجلیرینی بو خیری تشبثلرندن طولایی تبریک ایدر و دیگر کوی کنجلیرینکده قوش تپه کنجلیر کی بویله خیری ایشاره تشبث ایدرک اوایمالرینی جان و کولدن آرزو ایدرز .

فیج بر وقعه

پلونه لی ۲۱ یاشلرنده بر بولغار کنجی کیجه له یین ساعت اون برلر راده لرده غرایه کیدرکن یولده مجهول بر طافم اشخاص طرفندن بیاقله فیج بر صورتده اولدیرلشدر . مقتولک اولمه سنه اون سکنز بیک لهوا سبب اولمشدر .

بحر محیطی کن آلمان طیاره جیلری

کنلرده آلمانیا ده بر قاج طیاره جی بحر محیط اطلامی کیه رک آمریقایه کیتمشلردی . یاقین بر زمانده ینه آلمانیا عودت ایده جکلردر .